

Передплата

на «РУСЛАНА» вноситься:

в Австрії:

за цілий рік . . . 12 р. ав.
за пів року . . . 6 р. ав.
за чверть року . . . 3 р. ав.
за місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

за цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
за пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
коодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.
Редакция, адміністрация експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Колерника (Ліндого ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня значайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Найсланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Криза кабінету.

Сталось се, що ми предвиджували вже перед тижнем, іменно, що кабінет гр. Клярого уступить. Телеграма віденська з 19 грудня каже: »Криза. О годині 1½ відбуде ся коронна рада під проводом цісаря, на котрій кабінет вручить цісареві свою димісію«.

Щож буде? На разі не буде лучше. На разі буде те, що мусіло слідувати, наколи парламент не був в спроможности, довершити угорську угоду. На разі обійме керму управи кабінет з таким президентом, котрий довершить угорську угоду §. 14-им і дасть собі провізорію бюджетову на якийсь час слідуячого року. Дехто думає, що по сім провізоричнім урядничім кабінеті слідувати-ме ще другий урядничий провізоричний кабінет, та що аж тоді мав би прийти до керми кабінет коаліційний, коли другий провізоричний кабінет поладнає питанє чесько-німецьке. Не будемо сего перечити. Але нам видає ся, що два кабінети провізоричні урядничі мабуть злишні, хиба що на чолі першого провізоричного кабінету мав би стати не хто другий, а гр. Вельзергаймб, міністер краєвої оборони.

Алеж все те меншої ваги. Вага ситуації лежить в питаню, чи зможе якийнебудь провізоричний урядничий кабінет уздоровити не то парламент, а державу? Нездорові відносини в парламенті мають чейже своє жерело в нездорових відносинах, в які попала Австрія через те, що доси не зуміла, чи не хотіла доволити всі свої народи, даючи їм те, що їм на підставі основних державних законів належить ся, с. є. національну рівноправність. З всіх державних коначностей, які би они не були, безперечно першою коначністю є мир державний. А

мир сей не наступить, як довго правительство австрійське не знесе ся на становиско справедливого посередника між австрійськими народами і не дасть почину до справедливого управильнення язикових відносин у всіх коронних краях і на всіх полях прилюдного житя сих народів. Ліплєне плястра на рану чесько-німецьку не уздоровить ні держави, ні парламенту. Не буде на разі національного спору в Чехії та на Моравії, то вирине сей спір з всею острою в других коронних краях о мішанім населеню. Вага ситуації, — повтаряємо — лежить проте в тім, якою буде програма провізоричного чи провізоричних кабінетів. Тісно подумана програма готова викликати новий розлад в державі і в парламенті.

До уступаючого кабінету мали, як звісно, жаль оправданий Чехи. Кабінет гр. Клярого зніс язикові чеські розпорядження, що опирали ся на утраквізмі урядів державних, не надоложивши сего знесеня позитивним язиковим законом, що — кладемо на се акцент — було в інтенциях корони і до чого гр. Клярі зобовязав ся в своїй програматичній річі.

До уступаючого кабінету мали жаль і Поляки, назвавши єго устами пос. Яворского кабінетом централістичним (?).

До уступаючого кабінету мали жаль як Русини так і полудневі Славяни, додаючи, що сей кабінет не намірив взяти ся за управильненє язикових відносин у цілій Австрії.

До него мали жаль і другі сторонництва правиці о стілько, о скілько солідаризували ся з програмою правиці і кривдою, заподіяною Чехам. Ті сторонництва ждали на діла, а сих діл не дїждали ся,

До самого гр. Клярого однакож мабуть ніхто не мав жалю, бо всі знали єго яко чоловіка доброго серця і правого характеру. Гр. Клярі упав своєю непорад-

ністю і головно тим, що не успів удержати ся на становиску неутрального міністра. Гр. Клярі підляг деяким злим думам лівіці, а іменно — се не тайна — інспіраціям всяких Штірків, Пергелтьів та Гроссів. Лівіця була проте тим чинником, що причинила ся до скорого паденя кабінету. Лівіця думала, що зможе знищити обструкцію Чехів і повести діла в дусі німецького централізму та псевдо-лібералізму. Лівіцею орудовав гр. Штірк, провідник більшої капіталістичної німецької посілости, гр. Штірком орудовав бар. Швевель, ренегат словінський (Жвевель), а ними обома правив бар. Хлюмецкий ізза куліс. Сей послідний маячив заєдно о зїзольованю Чехів і знищеню їх опозиції. Хлюмецкий був тим духом, що впровадив в блуд і саму корону, завіривши, що з розбідтем правиці рушить з місця парламентарний віз і довершить ся угода з Угорщиною.

Але добре сталось, що так сталось, як сталось. Нині рішаючі сфери зможуть зрозуміти, що лівіця не спосібна до правленя держави, бо аспірації лівіці не лише ворожі австрійским Славянам, але і безглузді тим, що хотіли би Австрію завернути в часи йосифинського централізму. Нині може орозуміти всякий, що в Австрії не буде спокою так довго, як довго не будуть переведені в ділости основні державні закони. Закони ті ухвалили Німці-патриоти австрійські, а їх наслідники-пігмеї ведуть Австрію дорогою як-раз сим законам противною. З такою системою, крайний час, щоби рішучо зїрвати.

Розуміє ся, що ми з повним спокоєм будемо дождати грядучих змін. Але обовязок велить нам, заздальгїд перестерегти рішаючі сфери перед новими експериментами. Як Дунаю не завернути до Чорного Ліса, так не завернути і національно-свідомости австрійских народів в часи Меї

31

ГЕРГАРТ ГАУПТМАН.

Візник Геншель.

(Далі).

ГЕНШЛЕВА.

Люди, завернули тобі голову. Відповідать вони колись за се, що наговорили тобі. Я дбала про твою дівчину як про свою власну. Вона із сього певно не умерла би. Але мертвої я не можу воскресити. Хто раз має умерти, той мусить умирати. Не можна його спинити, він мусить відійти. А Густа все була до нічого, ти знаєш се так добре як і я. Чого ти питаєш ся все та дивись ся на мене так, як би я зробила їй не знати-що.

ГЕНШЕЛЬ
недовірчиво.

І се може бути! І се не є неможливе.

ГЕНШЛЕВА
не тямить сь вже.

Най би міні се був хто сказав тоді, — я пішла би радше за прошеним хлібом. Ні, ні, люди. Коби я була знала се скорше, і такі річі треба слухати спокійно. Та-ж я хотіла йти! Хто

задержав мене, га? Хто затримував мене всіми силами в сій хаті? Я була би найшла для себе заробок. Я не журила ся ніраз, працювати можу. Але ти мене сам не пустив. Тепер маю за се. Тепер мушу терпіти.

ГЕНШЕЛЬ.

Може бути, правда, що мусиш терпіти. — Що-ж зробити?

Зампкає знова двері.

ГЕНШЛЕВА.

Відчини, Вільгельм! Інакше буду кричати о поміч.

ГЕНШЕЛЬ.

Пет, тихо! Ти чула? Хтось ходить по коритарі. Йде до балії з водою. Чуєш, як плескаєть ся? Стоїть, та мить ся.

ГЕНШЛЕВА.

Ти! Чоловіче! Тобі снить ся! Балія ось тут.

ГЕНШЕЛЬ.

Ну, ну! Я знаю вже! В мене не вмовиш нічого. Хто знає, той знає...

Пристрастно.

Більше не кажу нічого. — Ходи, ходи, підемо спати. Час подасть раду...

Коли він іде до комори, Геншлева отирає тихо двері та вириваєть ся швидко на двір.

ГЕНШЕЛЬ

здоймає з рами дверій від комори батіг.

Се мое старе трієцьке бичівно. Відки воно лише взяло ся тут. Я не бачив його більше як рік. Воно куплене іде за часів небіжки старої слухає.

Що думаєте? Розуміть ся. Ну, цілком природно. Ніщо! — Хоть навіть. А чому-ж би ні. Добре! Я знаю вже, що зроблю. Не буду замирати ся. Ти дай також спокій.

Відчиненими дверми ввійшов Зібенгар; він дав знаки Вермельскірхови, що йде за ним Геншлева, аби лишили ся. Він є цілком одягнений, лише замість ковнірця має на шії шовкову хустину. Вермельскірх має на собі шляфрок.

ЗІБЕНГАР.

Добрий вечір, пане Геншель! Що? Ви не спите іще. Ви здорові іще, що? Може вам що бракує?

ГЕНШЕЛЬ

дивить ся здивований добру хвилю на нього.

Я не можу якось спати. Взав би я собі що на сон, коби знати що. Не знаю сам, що міні стало ся. Бог знає, що дієть ся тут.

(Далі буде).

терніха або Баха. Живе має живу силу і з живого лише виросте красна будучність для Австрії.

Monitor перед судом.

Вчера почала ся розправа пос. Вахнянина против Брайтера. Перед розправою просить обвинений провідника трибунала, щоби запитав посла Вахнянина, чи він годить ся на зложенє декларациї, що під «послом-угодовцем», який мав посередничити між п-ою Ф. а дідичем з Самбірщини, не розуміє ся пос. Вахнянин. Провідник заявив, що обвинений мав час порозуміти ся сам з пос. Вахнянином перед розправою. Пос. Вахнянин відповідає, що обидва за тяжка, щоби можна згодити ся на декларацію, почім зізнає: Минулого року в лютім появила ся інкримінована статія в «Monitor-i» і «Галичанинъ». Був се час засіданя сойму. В статіях посуджено одного з руских послів о крадіж і купльерство. Посли віднесли ся до прокуратурі, бо думали, що одна, або друга редакція назве сего посла по імени. Справа лежала з незвісних причин шість місяців в суді, почім прокуратурия заявила, що відступає від обвиненя. Коли я пізнійше питав ся, чому прокуратурия відступила від обвиненя, сказано мені, що в сю справу вмшаний один високий судовий урядник, отже відступлено від обжалованя, щоби не робити ему прикраси. Визначено нам чотирнацяти-днівний речинець, щоби обвинити приватно обі редакції. Я зголосив сейчас жалобу, а до мене прилучив ся пос. Каратницький. Інші послы, може не одержали повідомленя з прокуратурі, досить, що не внесли жалоби. Пан Брайтер дізнає ся, чому я мусів внести жалобу. Скоро появила ся інкримінована статія в «Monitor-i» і «Галичанинъ» дістав я від заряду руского театру з рамени «Бесіди» з підписом проф. Шухевича лист, щобим ся з замітів, кинених против мене в названих газетах, оправдав. Я відписав, що дивую ся, що він вірить таким сплетням. На се дістав я другий офіціальний лист з заряду, в котрім наказано мені оправдати ся, «бо всі говорять, що се Ви». Я відписав, що ручу словом чести, що не допустив ся сего чину, і мусів вступити процес, щоби справи дійти. І тому не вільно мені від неї відступити, бо коли би я приватно відступив, то могли би сказати, що я порозумів ся. Та справа мусить бути всьвітлена і я мушу з неї вийти чистий, а ті, що важили ся нарушити мою честь, новинні бути по карані. Розправа мала відбутися вже доси три рази. Не відбула ся з вини того, що кидав клевету. Я мусів уліпнути ся о свою честь. Сказано що тим купльером і злодієм був делегат «Бесіди» і посол-угодовець, а тим делегатом для руского театру в Самборі і заразом послом міг бути лише я. В Самборі був я в р. 1893. Зі Львова виїхав я з почтовим урядником Гуляєм. З двірця в Самборі заїхали ми до готелю. Ту ми оба замешкали і вїзвали адміністратора руского театру Винницького, щоби представив, що зайшло в театрі. Винницький виказував нам рахунки. На перегляді їх зійшов час перед полуднем. Обід їли ми у Якубичка, почім зайшов я до цукорні, де бачив ся з катехитом і з адвокатом, Чайковским. Опісля вернув я до готелю, де п. Гуляй робив сі рахунки. Опісля були ми в театрі на представленю, а по театрі пішли на вечеру до цукорні, де застали теперішного президента суду, Саганка і дві, або три інші особи, котрих я не знав. Мене представлено тим панам. Пригадую собі, що один з тих панів вів з п. Саганком спір, котра з артисток ліпша, панна Фіцнер, чи пані Лопатиньска. Коли мене, яко знатока сьїву питано, я відповів, що одна є лірична, а друга драматична. З цукорні між годиною 1 а 2-гою пішли ми оба з п. Гуляєм до готелю спати. Рано о год. 1/2 10 я виїхав з Самбора. Зрозуміють отже панове, що сим делегатом і послом був лише я. Кинути на когось таку клевету, се значить, відобрати ему честь, а я не міг відступити від обжалованя, бо єсьм гімназіяльним професором. Не міг бим стерпіти, щоби яке небудь підозрінє тяжило на мені, яко на професорі, що веде молодіж. Редактор «Дѣла» пок. Струсевич, Луцки і Брайтер найшли ся в цукорні, як кілька зерен в корці маку. Їм ходило о се, щоби на сего посла кинути калюмвію, щоби его

знищити. Припускаю і вірю, що привід до сего дав п. Струсевич, що мав матір в Самборі і там мусів чогось дізнати ся. Я догадую ся, що ті панове зійшли ся і там казано Брайтерови помістити ту статію, щоби єї опісля перепечатати в руских га етах і сказати: «От, що пишуть польські газети про Вахнянина». Сеї красної ціли дїпнято, бо ціла публіка сказала, що сего не зробив ніхто иньший, лише Вахнянин. П. Брайтер заявив, що буде переводити доказ правди, а зволіканєм процесу держав мене під кнотом публічної опії, яко купльера і злодія. Я ніколи не мстив ся на нікім, ніколи не вів процесів против нікого, але в тім разі відступити не можу, бо яко професор зглядом молодіжи не сьмію допустити, щоби така калюмвія тяжила на мені. Що-до пана Луцка, то заявляю, що він не лише перепечатав вість з Monitor-a, але ще двічі вказав на мене, яко на чоловіка, що допустив ся сего злочину, раз в серпні 171 ч. у вступній статі «Ретипрада», де каже, що «нова ера» упадає, бо один з менерів єї одержав «пощочину» від Monitor a, а другого вїзвано до зложеня мандату, «сли у него є ще на макове зерно чести». Вдруге питає п. Луцки в ч. 211 (жовтень 1898) зятя посла Вахнянина, які его етичні погляди на злочин, якого допустив ся один з послів в справі любовного посередництва між дідичем з Самбірщини а панною Ф. Оборонець Луцка, др. Райтер хоче довести, що Луцки не може відповідати за «Галичанина», бо редакцію в дійствости веде Марков. На се замічає п. Вахнянин, що Марков не скінчив семої клязи, що отже Луцки інтелігентнійший, а до того підписує редакцію Луцки, а не Марков. Обв. Луцки заявляє, що новинку з Monitor-a подав **Авдиковский** до «Галичанина».

Дідич з Самбірщини, п. Ів. Маневский зізнає під присягою яко сьвідок, що був на вечері в цукорні разом з п. Вахнянином, що не просив пос. Вахнянина ані нікого иньшого о посередництво в справі любовній з п-ою Ф., що не давав нікому сто злр. в такій ціли.

Цукорник Ал. Горват заявив, що про п. Маневского ходили по Самборі ноголоски, будьто він мав любовні зв'язки з артисткою, і що в тій справі мав посередничити якийсь адміністративний директор, Винницький, чи хтось иньший, але се були сплетні. По прочитаню Monitor-a сьвідок набрав пересьвідченя, що сего допустив ся пос. Вахнянин. Се дуже важне зізнає, а обвиняюче сьильно Брайтера, запотовано в протоколі.

Презид. Адольф Саганек, що мав оповідати в самбірекім касині «dukteryjke» про посла угодовця, що дістала ся опісля до Monitor-a під присягою перечити, немов би він сказав, що є ноторичною річю, що проф. Вахнянин відіграв ролю посередника.*

Проф. Іл. Грабович чув, що п. Маневский мав оповідати при пос. Вахнянинові про свій афект до панни Ф., та що п. Вахнянин мав відповісти, що не є опікуном п. Ф. і що театральна трупа не може служити до певних цілей. Се мав оповідати ему Саганек.

Сьвідок Іл. Савчиньский, нотар з Белза, по прочитаню Monitor-a питав дра Олесницького, хто розумієсь під тим послом і дістав відповідь, що Вахнянин. На питанє, коли се було, відповідає, що в р. 1894. Провідник трибуналу звертає его увагу на се, що статія Monitor-a явила ся доперва в р. 1898. Сьвідок збентежений відкликє своє зізнає.

Дальша розправа веде ся нині.

Новинки.

— **О. Іван Туркевич** іменованій гр. кат. катехитом гімназії в Бродах.

— **Промоція п. Стефана Бохеньского**, члена основателя «Академічної Громади» на доктора прав відбула ся в неділю 17. с. м. на львівскім університеті. Довідуємо ся рівночасно, що др. Бохеньский наміряє віддавати ся дальшим студіям та габілітуватись з римского права на університетську катедру. Щастя Боже!

— **В часі розправи Брайтера** прийшло на коритарі суду до бійки між одним з обвинителів Брайтера, п. Чарняковским а его тіточним братом, п. Вояковским. Побитим вийшов п. Чарняковский. Цікаві толкують се побите таким мотивом, що п. Вояковский хотів зневолити п. Чарняковского до залшненя судових кроків против Брайтера, бо послідній був готов викривати де-

які історійки з родинного житя п. Чарняковского. О скілько в тім правди, не знаємо. — **Бесіда** пос. Вахнянина, ведена в дуже спокійнім тоні викликала в судовій салі велике вражінє. Пос. Вахнянин почав промовляти по руски, однак на просьбу присяжного судії, п. Гросса, продовжав річ в польській мові.

— **Розправу дра Роїньского** против Брайтера відрочено, бо обвинений зажадав переслуханя нових сьвідків на доказ, що помістив нотатку против Роїньского в добрій вірі.

— **Доробили ся!** «Галичанинъ» хвалив наших сконсолідованих послів, як довго они розбивали табор народовців. Нині, коли заносить ся на се, що послы покинуть консолідацію з москвофілами, «Галичанинъ» у вступній статі «Скажимо себѣ правду вѣ очи!» (ч. 275) подає такі, впрочім дуже вірні, сільветки наших трех сконсолідованих послів, які перепечатуємо в цілости: «Но як поступають незалежні послы в той палатѣ? Во первыхъ идетъ всякій изъ нихъ своею дорогою. Чисто по рутенски: що голова, то розумъ. Во вторыхъ ни одинъ изъ нихъ не поступилъ по правилу: bist selbs nicht im Stande zu leisten, so schliesse dich ein in grossen Ganzen an! Дезерціи посла Яросевича къ соціалъ-демократамъ такою мудростію нікто считати не будетъ... То первая правда. Як поступаєть теперь каждый изъ трехъ поодинокю? Посла дра Яросевича слѣдуетъ, къ сожалѣнію, не принимать вѣ счетъ, ибо онъ давно уже принадлежитъ къ людямъ политично заживо умершимъ. А др-ръ Окуневский? Безсомнѣнно, що др-ръ Окуневский самый честнѣйший, благороднѣйший и лучший человекъ, оживленнй наилучшими намереніями, но безъ личной инициативы. Вѣ держ. думѣ не играетъ онъ ніякой роли а влѣдѣтіе того рѣчи его не находятъ отклика. При другомъ человекѣ, якъ на пр. хотя бы проф. Романчуку, былъ бы др-ръ Окуневский неоцннимымъ сотрудникомъ и силою высокой стоимости. Самъ онъ, къ сожалѣнію, не в состояніи и на безрыбьи вѣстнестя до значенія рыбы. Остаєть третій о. Тянячкевичъ, одинъ изъ тѣхъ старыхъ народовцевъ, о которыхъ казалось, що если будутъ имѣти случайность для дѣятельности, то стянуть небо на землю. Кто же: сегодня тотъ о. Тянячкевичъ, старій, нерестровый козакъ, на паперѣ реформаторъ духовенства, на словахъ спасатель злополучного Общого рольничо-кредитного Заведенія, защитникъ вдовъ и сиротъ и т. д.? Во первыхъ онъ — своя голова и свой разумъ, который и Окуневского по-при себѣ терпѣти не можетъ. Во вторыхъ, всякое предпріятіе его носитъ клеймо вѣтрности и недостатка всякой серіозности. Предложилъ о. Тянячкевичъ, щоби держава переняла ипотечныи крестьянскіи долги и «не имѣетъ времени» своего предложенія в палатѣ мотивовати! Предложилъ введеніе русского офіціального языка вѣ восточной Галичинѣ и не постаралъ ся, щоби на предложеніи его было отвѣтное количество подписей. влѣдѣтіе чего была его работа на вѣтеръ и предложеніе не было даже выслано вѣ комисію и вѣ первомъ чтеніи упало. А вѣдъ же не вѣроятно, щоби для такого предложенія не могъ быть о. Тянячкевичъ найти 15 подписей между 425-ти членами палаты. Не осмѣшаетъ ли пчт. о. посолъ себе и представляемый собою народъ вѣ очаяхъ всѣхъ людей?»

— **Побільшенє львівської політехніки.** В послідних трех роках побільшило ся число студентів львівської політехніки з 300 на 700 річно. Сей зріст викликав потребу розширеня будинку політехніки. В сій справі ухвалила в пятницю коллегія професорів предложити міністерству проект видѣленя з теперішного будинку віддѣлів фізики, електротехніки, механіки, будови машин і гірництва та вибудованя двох нових будинків кодо старого.

— **Доктори технічних наук** Львівска техніка заявила ся на запитанє міністерства за заведенєм титулу докторів технічних наук.

Сконфісовано.

— **3 Самбора** пишуть нам: Наше тихеньке місто будить ся від часу до часу з просоня і вказує, що ще в нїм живють Русини, а то і не дуже так маленько. Днем пробудження було навечері св. О. Николая. Заходом кількох членів Бесіди, головнo-же старанем п. П. Будзійського уладжено в великій салі Народного готелю представлєне для дїтий і обдаровано їх! Сала запоовилась вечером маленькими гістьми під опікою родичів і показалось, що много є малого цвїту, котрий висьпівуючи пісню в честь Николая

ждав на дарунки. По роздарованню забавлялись діти, виспівуючи тоненькими голосочками різні пісеньки. Тут треба підвести, що пп. Будайніські і академики Русини вийшли між масою дити і хотів як їм не на руку було опускати забаву старших панночок, витривали на становиску, забавляючи ся з меншими.

— **До Трансвалю!** Судовий ад'юнкт в Печенжині д. Влодек, резервовий офіцер вступив до англійської армії, що бере ся з Боерами. Дістав 500 фунтів штерлінгів жолду.

— **Нова залізниця.** Ревізійна комісія об'їхала позавчера спеціальним поїздом новий залізничний шлях Стрий-Ходорів та найшла его цілком відповідним вимогам будови. Отворене руху слідувати-ме 22. с. м.

— **Вздовий суд** засудив Івана Галата, швеця з Кент та 18-літню дівчину Катерину Банасицьку з Кент за злочин рабунку, поповнений на пнім селянині Петрі Пороховнику на три роки тяжкої в'язниці з постом що місяця та темниці що року в дві рабунку.

— **Страшна пригода** приключила ся в Гребенові під Сколем. Тамонний приватний учитель Диновский, найшов ся здасть ся в нетверезім стані дня 15. с. м. на залізничім шляху проти локомотиви, що гнала з цілою силою і не встиг уже зійти зі шляху, як локомотива поторошила ему наперед крижі та ноги, а потім кинула до ліхтарні, що стояла при шляху. Небога ударив ся страшно головою до ліхтарні і покалічив ся безнадійно. Приголомшеного відставлено без надії утримання его при життю до Скольного, а потім до Стрия.

— **Шекспір на виставці** «Ромео та Юлія». Не лише німецькі дневникарі не хочуть повірити, що Шекспір умер дня 23. цвітня 1616 р., бо і директори провінціоанальних труп заповідають его присутність на виставках. Дневник «Аугге» наводить текст афіша, розліпленого в якомось містечку: З божої ласки в 1899 р. по Різді Христа буде виставлена перший раз славна в цілім світі, зворушуюча, п'ятиактова трагедія Вільяма Шекспіра п. з. «Ромео та Юлія», уржнороднена співаними, танцями та бенгальськими огнями. Автор буде присутній на виставці. Нещасний дух Шекспіра мусить писати спростованя на підставі §. 19. прасового закона!

— **Недуга Льва Толстого.** Проти всяких запевнюванн пєтербургських дневників пишуть московські часописі, що хвороба Льва Толстого є дуже небезпечна. Прикрі болі більшають то меншають. Серце бє слабо, хорий є дуже ослаблений і не може рушити ся о власних силах.

— **Ц. к. Дирекция залізниць державних** у Львові оповіщує:

І. З днем 1. грудня с. р. знесено сьлідуючі постанови: — 1) Дозволене розпорядженем ц. к. міністерства залізниць з дня 13. липня 1896 ч. 474/III. продовжене речинців достави (о оден день для посилок поспішних і звирят, а о 2 дни для звичайних посилок товарових) на віденьській залізници округній, з нагоди перебудови двірця Відень — головний уряд митовий, 2) заведене по поводу перешкоди в руху, розпорядженем ц. к. міністерства з дня 1 жовтня 1899 ч. 45829 а від 2. жовтня с. р. обовязуюче тимчасове продовжене речинця достави о 3 дни для звичайних посилок товарових, котрі перевозит ся на однім зі шляхів: Пенцінг-Мал. Швехат-Нусдорф, Відень-дворець заліз. північної — Відень-Головний уряд митовий — Мадляндорф - Пенцінг і Пенцінг-Оттакрінг-Гайлігенштадт, Відень-Брігітєнав, або на частковій простори тихже, або котрі надає ся, або відбирає ся в одній зі стацій тих шляхів. Від 1. грудня с. р. обовязують проте на шляхах ц. к. залізниць державних, котрі посередничать в руху поміж двірцями віденьськими включно з віденьскою залізницею округною і залізницею мійською виключно дозволені розпорядженнями ц. к. Міністерства торговлі з дня 2. липня 1887 ч. 13461 і з 19. жовтня 1893 ч. 52858, як також розпорядженем ц. к. Міністерства залізниць з 1. липня 1898 ч. 19844 постійні продовженя речинців достави заміщені в розділі Ц-ХІ. локальної тарифи товарової часть II. зшитка 1.

II. З днем 1. січня 1900 буде отворена на ново стація — Відень — головний дворець митовий для надаваня і видаваня посилок товарових, не підлягаючих контролю митовий.

Від сего дня підлягає рух товаровий у више наведеній стації слідующим обмеженням.

А) Виключає ся надаванє і видаванє слідуючих посилок поспішних і товарових.

а) Артикули вибухові, як також легко запальні, гризучі, смердячі і мерзкі. б) Посилки в цілотовозних наборах, як вуголь і кокс, дрова, матеріял деревляний і будівляний, каміне, цегла, шутер, земля, рури і тяжкі машини. в) Живі звірята.

Б) Крім сего виключає ся від надаваня і видаваня як о посилок товарової трупи і поїзди всякого рода. Повисші обмеженя обовязують лиш о стіл'ко, о скілько не розходить ся о посилки підлягаючі миту, котрі суть переказані ц. к. головному урядови митовому у Відни або котрі по переведеню маіцуюляції митової, мають

бути дальше вислані. О допущеню таких посилок митових рішають дотичні приписи митові.

Надаванє і видаванє посилок поспішних з виїмовою трупів і поїздів відбуває ся в магазині ч. XIV. ц. к. головного уряду митового, а надаванє і видаванє трупів і поїздів як о посилок поспішних, як також посилок товарових в маючим ся від 1. січня 1900 отворити магазині залізничім при улици: «Untere Viaductgasse».

— **З наукового Товариства ім. Шевченка.** Наукова читальня при бібліотеці Товариства отворена що дня від год. 2—6 по полудни і в тім часі може кожний з неї користати. До дому випозичають ся книжки лише за кавцією. — Канцелярия Товариства отворена від год. 9—1 рано і від 3—6 по полудни. В неділі і сьвята локаль Товариства зачинений. Адреса: Львів ул. Чарнецкого ч. 26.

Посмертна оповістка.

— **О. Михайл Колесса**, гр.-кат. парох в Струтині нижнім долиньского повіту, член тов. «Прогрєсвіта», помер дня 11. н. ст. грудня 1899 р. Покійник родив ся 1832 р. в селі Татарях. В 60-их рр. був постійним дописувателем «Слова», але доки оно не проголосило звісної проклямації на тему «один народ». Живійшої участі в справах політичних покійник не брав, за те щиро трудив ся для добра своїх парохіян в Соноті, Стрількові, Татарську, Ходовичах, Стриганцях і Струтині. В Стриганцях і Струтині заложив читальні «Прогрєсвіти» і причинив ся головно до того, що громада Струтин нижній набула від камери право патронату і на місци коршми поставила прегарний дім громадский з читальною «Прогрєсвітою». Здорове покійника підірвала особливо смерть найстаршого сина д-ра Івана Колесси, полкового лікаря в Загребі, оснувателя краківської «Громади» і автора цінних розвідок етнографічних. Від того сумного а несподіваного випадку, що лувив ся 1897 р., сполучилась у покійного хвороба з сумом та пригнобленем і закінчила ся смертю. Добра память і щирий жаль, який покійник полишив у своїх парохіян, се найліпше свідощтво его тихої користної діяльности. В. в. п.!

— **О Іван Лисак** парох в Тучапах, судово-вишньєського деканату, умер в 73 році житя а 47 р. сьвященства.

— **Теоділь Дорожинський** ц. к. повітовий ветеринар в Золочеві умер в 50 році житя.

Телеграми.

Ві єнь, 20. грудня. Цісар прийняв димісію кабінету гр. Клярого, однак урядове оголошенє єї послідує доперва з хвилею, коли парламент буде відрочений на сьвята. Наслідником Клярого стане Вельзерсгайм або Вітек. Парламент має бути скликаний на день 28. грудня. — В палаті панів рішено проєкт закона на знесенє дневникарського і калєндаревого стемпля, на внесєнє Нібавера, котрий звернув увагу, що споводований сим убуток доходів не находит покритя в бюджеті, відослати до бюджетової комісії.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Імянини панни Зиновії.

(Далі.)

А далі — глянув на якусь книжку, що недбало лежала край стола. Був се калєндар позагинаний, помнятий, звісно — часта лектура учеників і студентів так, як сонник у руках девоток. Отворив махиально, аби поглянути, чи не припадає на днях яке сьвято або бодай друга неділя. Не зла то річ для людей сьвято: день відпочинку, нема школи, чи то викладів... і забавити ся можна, у кого нагода і спосіб і средства до того... бо і на що Господь дав людям сьвята?... Але як на збитки, нема ніякого! Сьвятого Дмитра вже було передвчєра... самі бідні дві, аж там... позавтра — Зиновія і Зиновії. Ладна пара, нема що казати, але видно скромна — за-для неї не увільняють на той день молодіж від шкільної науки... Та може і того дня де-хто робить собі сьвято? Хто-ж би в першій ліній, як не іменники тих самих сьвятых?..

Він чоґось глибше задумав ся, перестав свистати свою пісню.

«А що, як би так і мині де-що післати на іменини? га? Була би геца... ні, тільки жарт... може й неконче вдатний, але і невинний, незлобний, на всякий случай нерентовний. Але...

сього року, або вже ніколи... Раз козі смерть! На-рік годі буде дозволити собі на такий спорт... Вона вже буде замужною... А я?...» Шкода заходу! — шєннуло йому щось в душі, але він вже не слухав того голосу... По що довго думати?

Пішов переглянути свою бібліотеку: скрипта, пару чисел старих часописий, трохи паперу, перо, каламар, кілька книжок «Осінного листя», машинка до варєня гербати, порожня коробка на цукор і така сама на гербату, примітивна пушка на тютюн і старі маншети — от і цілий каталог студентского архіву.

Заваґав ся хвилину...

«Гм! А по що має мині заваджати? Може по правді моє «листе» люди тому так мало розбирають, що воно осіннє? Або сама річ ні до чоґо, або публіка байдужна... Та я не буду по шинках розпродувати своїх творів, до такої кольпортажі я не доріс...

Чорт бери цілий крам, а накидувати ся не буду нікому...»

І похитав сумовито головою.

«От не мала баба клопоту...»

Усьміхнув ся сам до себе...

«Га... треба послухати мого шановного критика і коли раз чоловік стрілив дурницю, що видрукував, то треба й далі розмазувати своє болого авторських привілеїв...»

І не довго думаючи взяв один примірник «Осінного листя», виписав на першій білій картці присьвяту: «Вп. Зиновій... в день її імянин — від давнього знаємого. Автор в. р.» — завинув у папірову обгортку, заадресував, наліпив марку і поніє кинути до почтової скринки...

Повернув відтак до дому і, закуривши на вечеру папіроску, поклав ся до ліжка. Про вечеру може забув... часом замість вечеряти, ходив на прохід, а часом — всєляко бувало, як Бог дав.

Послідні вісти.

В справі посла Вахнянина против Брайтера перєслухано нині п. Лопатиньского (фармацевта), почім відложено розправу до пополудня, бо свідок, др. Олесницький скорше прибути не може. Тому почато тимчасово розправу д-ра Соловія против Брайтера.

ЗАПРОСИНИ ДО ПЕРЕДПЛАТИ

на

„ЖИВІ СТРУНИ“

Відчуваючи потребу видавництва, яке подало би нашій публіці найновіші твори української літератури, а крім сього переклади найновіших творів європейських літератур, без огляду на їхній напрям, зміст та ф'рму, приступили ми до видаваня **ЖИВИХ СТРУН**. * * * * *

* * * * * **ЖИВІ СТРУНИ** виходити муть у місячних книжках, що з них кожда становити ме окрему цілість. Аби улекшити адміністрацію сього видавництва, розписуємо отсим передплату на

* * * * * **ЖИВІ СТРУНИ** * * * * *

що платити-мєть ся ратами по 10 корон. При передплаті даємо 25% опусту.

У всіх адміністраційних і редакційних справах просимо звертати ся до

* **АНТОНА КРУШЕЛЬНИЦЬКОГО** *

Львів, Театинська 14. II.

Досі вийшли у **Живих Струнах**:

- 1) Станіслав Пшибишевський: «Із циклю вігільї» — ціна брош. 60 сот.
- 2) Габриєля Запольська: «В Гірничій Дуброві» — ціна брош. 40 сот.
- 3) Орєст Авдикевич: «Нарис одної доби» — ціна брош. 60 сот.
- 4) Антін Крушельницький: «Пролєтарі» — ціна брош. 2 кор.

Антін Крушельницький.

Володимир Старосольський.

До милосердних сердець! Марія Мулик жінка приватного офіціяліста, що від двох літ не має місця, мати нелітних дітей, в крайній нужді відзиває ся до добрих людей з просьбою о запомогу. Адреса єї: ул. Личаківська ч. 61. Наша редакція в'їймає радо всякі, хотьби найменші датки, тим більше, що тепер зима, а дітий нема чим нагодувати, ані одіти.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

2 зр. 50 кр.

коштує добре ходячий

НІКЛЬОВИЙ ГОДИННИК

з порушаючою ся всказівною секундовою.

5 зр. Женевский ремонтаровий

з золота Plaque є одним єдиним годинником, гальванічно позолоченим 14-картним золотом котрий кожний оцінить на 50 зр. — В дійсности коштує той годинник з відсакующею покривкою, богатх гравірованою з безуслівною гваранцією, тревалости і доброго ходу на 5 літ. Ціна 5 зр.; з анковим верком і 3 покривками 7 зр.; правдиво срібний ремонтаровий годинник з 15 кам'яни, 3 срібними і богатх гравірованими срібними покренями, узаний за найліпший 9 зр. 75 кр. 14-картний золотий дамський годинник 12 зр.

Дуже модний і елегантний ланцюжок з золота Plaque для панів і пань 2 зр.

1 зр. 95 кр.

БУДИЛЬНИК (Baby Wecker)

15 см. високий, з нікльованою окривкою анковим ходом з регулятором, докладно ходячим. з освітленим циферблатом 2 зр. 20 кр., з календарем 2 зр. 80 кр. — з порушаючими ся фігурами, як: колишуча дівчина, швец, коваль, різник: 2 зр. 80 кр. Висилає за посылплатою. Если річ не подобаєсь, гроші звертає. Богато ілюстрований цінник висилає по прислці 5 кр. марки поштової.

UHREN-EXPORT

M. RUNDBAKIN, WIEN, IX11.

Berggasse Nr. 3.

Поїзд		до Львова	
посп.	особ.		
приходить о годині			
6:10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		
6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно		
7:10	з Зимної-води		
7:40	з Янова		
7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		
7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		
8:05	на дв. головний		
8:15	з Сокала, Рави рускої		
9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		
11:15	з Ярослава і Любачова		
1:50	з Іцкан, Чернівців і Станиславова		
1:01	з Янова		
1:40	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно		
2:20	з Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Підз.		
2:35	на дв. голов.		
5:55	з Сокала, Белця і Любачова		
Ніч			
8:45	6:10 з Кракова (Відня) Самбора, Хирова		
	6:20 з Іцкан, Сучави		
	з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята		
	7:58 з Грухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно		
	8:14 з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.		
	9:21 з Іцкан тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.		
	9:55 з Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту		
12:30	10:10 з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави		
	10:08 з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Підз.		
	10:25 на дв. голов.		
	10:30 з Лавочного (Пешту) Хирова		
	12:10 зі Сколього, Калуша		
	3:05 з Підволочиск на дворець Підзамче		
	3:30 на дворець головний		
2:16	6:00 з Кракова (Відня), Самбора, Сянока		

Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.		
відходить о годині			
1:55	6:20 до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава		
2:08	6:15 до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний		
2:45	6:30 до Іцкан (Галацу, Ясс. Букарешту) Сучави		
8:30	6:30 до Кракова (Відня, Варшави), Стружа		
	8:45 до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)		
	9:10 до Янова		
	9:25 до Підволочиск, Бродів, Гусятинна дв. Підз.		
	9:35 на дв. гол.		
	9:53 до Белця, Рави рускої, Сокала і Любачова		
	10:10 до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділі і свята		
	12:50 до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята		
	2:15 до Іцкан (Ясс. Букарешту)		
	9:45 до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів		
2:55	3:05 до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.		
	3:15 до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.		
	3:20 до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.		
	3:26 до Брухович		
	5:25 до Ярослава		
Ніч			
12:50	6:21 до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави		
	6:40 до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.		
	6:50 до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні 6.		
	7:00 до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша		
	7:10 до Сокала і Рави рускої		
	7:20 до Тернополя дворець головний		
	7:42 до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900		
	7:47 до Іцкан (Ясс. Букарешту), Сучави		
	8:35 до Кракова (Відня, Варшави), Сянока		
	9:10 до Підволочиск, Бродів дв. голов.		
	9:10 на дв. Підз.		
2:36	10:40 до Іцкан (Ясс. Галацу), Сучави		
	10:50 до Кракова (Відня, Варшави), Сянока		
	11:10 до Підволочиск, Бродів дв. голов.		
	11:32 до Іцкан (Ясс. Букарешту), Сучави		
	4:10 до Кракова (Відня, Берліна)		
	5:50 до Брухович від 7. мая до 10. вересня		

ЗАМІТКА: Поїзди нічні числять ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський рівнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. австрійське держ. (Львів, ул. Краціцьких ч. 5) уділяє поясень і справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА

комедія в 3. актах з сільського життя.

Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

історична трагедія в 5. актах — з другої половини XVI. віку.

Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа

шутка в 5. актах з міського побуту.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР

комедія в 1. акті опрацьована після німецького.

Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Сольо-терно

оповіданє з лотерійних пригод.

Ціна книжки 15 кр.

На поштову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Перший християнський склад апаратів і всіляких приборів до заводової фотографії і для п. аматорів

поручає низше цін у всіх фірмах краєвих і заграничних.

Апарати від 6—250 зр. на складі. — Висилка на провінцію відвортною поштою виконує ся.

Найбільший і найдешевший склад всіляких приборів до фотографії. На жаданє виповичає ся апарати до великості 24:30 (за винагородою 2% вартости апарату) з обективами Voigtlander'a, Steinheil'a, Goerz'a і т. д.

На час зимовий поручає ся бромовий папір до копіюваня при звичайній лампі.

ЕДМУНД БРОДКОВСКИЙ

Львів, ул. Баторого 22.

Видає і відповідає за редакцію Стефан Кульчицкий.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припорученє Всч. Духовенству і всім вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариатам всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарські знаряди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідливых огневиых.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 виносить:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва спеціальна	842 „ 40 „	

Тарифи „Дністра“ дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди зливають ся безпроблемно. До кінця 1898 року виносили виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси „Дністра“ приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечити ся через „Дністеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористніші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Дністеръ“, стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє позички за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцію або порукою двох відповідних рчителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%. Удїл членський виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в „Дністрѣ“. Інформації уділяє Дирекція листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів „Дністра“, приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просвіти“).

Хто хоче заробити 400 марок місячно

певно, легко і без ризика?

Нехай шле свою адресу без марки під V, 21,

Annoncen Exped. K. F. Wojtan Leipzig-Lindenau.

З друкарні В. А. Шийковського.